GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piâța mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 37. Sâmbătă, 15 (27) Fevruarie. 1886.

Brașovŭ 14 Fevruariu 1886.

Amŭ anunțatŭ în numĕrulŭ trecutŭ, că ilus trulŭ bărbatŭ de statŭ d-lŭ Mihailŭ *Cogălniceanu* a desvoltatŭ interpelarea sa privitóre la expulsații ardelenĭ, în ședința de Marțĭ a camerei române. In aceeașĭ ședință a urmatŭ și rĕspunsulŭ d-lui primŭ-ministru.

Étă cum descrie „*Națiunea*“, organulŭ d-lui Dumitru Brătianu, impresiunea ce a produsŭ asupra fraților noștri de dincolo, interpelarea d-lui Cogălniceanu și rĕspunsulŭ guvernului.

„In fine, după numeróse și prelungite amânărĭ de o parte și de alta, d. Cogălniceanu 'șĭ-a desvoltatŭ ierĭ interpelarea anunțată de atâta timp în privința expulsațilorŭ.“

„D. Cogălniceanu, începêndŭ, a ḑisŭ că adresézā acéstă interpelare nu numai guvernului românŭ, ci și celui din Pesta, ai căruĭ politicĭ au luptatŭ odinióră alăturĭ cu d-sa pentru împlinirea acelorașĭ dorințe, pentru realisarea acelorașĭ principii. Ungurii n'arŭ trebui cĕ uite că, în cursŭ de veacurĭ, au suferitŭ jugulŭ celŭ mai durerosŭ și mai amarŭ, că au suspinatŭ multŭ timpŭ după nisce libertățĭ, pe carĭ le-au dobênditŭ numai în urma unorŭ împrejurărĭ norocite. In locŭ de a învĕța minte din trecutulŭ lorŭ, în locŭ de a sĕ deprinde sĕ respecteze în alțiĭ drepturile, pe care ei înșiĭ le-au reclamatŭ când în pace, când în rĕsboiu, conducĕtorii statului magyarŭ persecută astăḑĭ cu o înverșunare sĕlbatică pe toțĭ cei ce vorŭ sĕ trăiască liberĭ alăturĭ cu dînșii. Dér nu numai atâtŭ. Nemulțumițĭ de a denigra în ochii Europei pe frații noștri de peste Carpațĭ ca pe niște inimicĭ ai Ungariei, ei se încércă a'i înfiera ca pe niște turburătorĭ ai ordinei și păcii din rĕsăritulŭ continentului nostru. In acéstă vecinii noștri au găsitŭ niște complicĭ chiar în consilierii Maiestății Sale, carĭ închidŭ porțile țĕrii fraților noștri de sânge, strigându-le în auḑulŭ tuturorŭ: „Afară de aici, voi nu sunteți d'ai noștri!“

„Pe câtŭ timpŭ guvernulŭ austro-maghiarŭ, „a ḑisŭ oratorulŭ, a isbitŭ singurŭ pe sora nós- „tră Transilvania și a ridicatŭ asupră'i sĕcurea „persecuțiunii, noi amŭ suferitŭ în tăcere, amŭ „plânsŭ pe ascunsŭ, pentru că nu eramŭ în stare „sĕ o apărămŭ. Dér astăḑĭ când din mijloculŭ „poporului românŭ se ridică unŭ brațŭ ca sĕ o „isbéscă, când alăturĭ cu brațulŭ omorîtorŭ alŭ „strĕinului se ridică brațulŭ fratricidŭ, atuncĭ sunt „datorŭ sĕ ridicŭ eu însumĭ mâna și sĕ cerŭ a- „jutorŭ!

„Iată pentru ce glasulŭ meu tremură; iată „pentru ce inima mea sângeréză!

„Transilvania a fostŭ de veacurĭ matca elemen- „tului românescŭ. Dela Radu negru până astăḑĭ „ea nu s'a obositŭ a ne trimite tot ce ea a avutŭ „mai frumosŭ, mai nobilŭ, mai inteligentŭ. Dela „Radu Negru până la Lazăr, Maiorescu și Lau- „rianŭ, ea ne-a datŭ domnĭ, bărbațĭ de statŭ, „bărbațĭ de sciință. Décă a deschide porțile „țĕrii nóstre fraților noștri de peste munțĭ în- „semnéză a face iredentismŭ, décă acéstă sim- „patiă cătră Românii de peste Carpațĭ pune în „periculŭ existența statului maghiarŭ, décă ne „tememŭ a atinge legăturile de sânge, ce ne u- „nescŭ cu dênșii, atuncĭ în locŭ de a înălța o „statuă lui Lazărŭ, aidețĭ sĕ facemŭ bucățĭ ima- „ginea lui, sĕ ștergemŭ pentru tot-deauna nu- „mele lui din amintirea nóstră! Aidețĭ sĕ des- „chidemŭ mormêntulŭ lui Radu Negru și sĕ a- „runcămŭ țĕrîna lui la cele patru vênturĭ!“

„Oratorulŭ încheiă frumosulŭ sĕu discursŭ adresându-se cătră Maiestatea Sa Regele: „Re- „gele Carolŭ I. sĕ-șĭ aducă aminte, că înainte de „a fi Regele Românieĭ, era Domnulŭ Românilorŭ „și că, décă sângele oștenilorŭ noștri a întăritŭ „tulpina neamului sĕu în acéstă țéră, lacrimele „exilațilorŭ îĭ vorŭ putreḑi rădăcinele!“

„Ce a rĕspunsŭ guvernulŭ la acéstă mișcare patriotică à d-lui Cogălniceanu, alŭ căruĭ discursŭ a fostŭ acoperitŭ cu aplausele cele mai entusiaste? Totŭ ce a spusŭ n'a servitŭ de câtŭ a arunca asupra-i cu o pată mai multŭ. A împinsŭ cutezanța până a afirma că unŭ complotŭ înfricoșatŭ sĕ urzea d'alungulŭ Dunărei și d'alungulŭ Carpațilorŭ, că mișcarea naționalistă din Rumelia și Bulgaria era în legătură cu aceea a Românilorŭ din Transilvania și că elŭ a făcutŭ totŭ ce era datorŭ sĕ facă spre a păstra ordinea și pacea.“

„Ar trebui sĕ fiă cineva prea naivŭ ca sĕ crédḑă în istorii de felulŭ acesta. Acei ce cunoscŭ pe exilațĭ știu că ei nu avéau nicĭ o relațiune și nu erau nicĭdecum în curentŭ de cele ce se petreceau peste Dunăre. Cei mai mulțĭ din ei erau cu totulŭ strĕinĭ chiar de manifestulŭ aruncatŭ în Transilvania, ba unii după publicația manifestului îlŭ desaprobaseră categoricŭ și se pronunțaseră prin pressă contra lui. Dér guvernulŭ avea nevoe de expiațiunĭ crude, avea nevoe de victime omenești, ca sĕ dovedéscă mai bine zelulŭ ce pune pentru a servi politica vecinilorŭ noștri de peste munțĭ. Surprinsŭ de mișcarea din Bulgaria, surprinsŭ de publicarea manifestului despre a căruĭ alcătuire nu avea cea mai mică bănuială, guvernulŭ nostru puse mâna pe cei d'ântêiu ce i se înfățișară și pe carĭ îĭ desemnară autoritățile maghiare, și astfelŭ potolì o furtună închipuită, născocită numai de imaginația politicilorŭ din Pesta, carĭ găsiseră aci niște instrumente servile și gata a mulțumi *timoróselе* lorŭ capriții.“

„In anulŭ 1868, cu ocasiunea desbaterii asupra rĕspunsului la mesagiu, Primulŭ ministru actualŭ, pe atunci simplu deputatŭ, ḑicea făcêndŭ alusiune la Transilvania: „Când o soră a mea „este măritată, nu am dreptulŭ sĕ mĕ ducŭ sĕ „mĕ amestecŭ în menajulŭ sĕu, nu am dreptulŭ „sĕ facŭ cel mai micŭ pasŭ, care sĕ pótă da bă- „nuială soțului ei, că așĭ voi vreodată sĕ aducŭ „,zizaniă și desbinare în casa lorŭ. Insĕ cândŭ „,soțulŭ ei, cumnatulŭ meu va merge până „a o maltracta cu brutalitate, când o va „tracta ca pe o sclavă, când ṣcie că ea este din- „tr'unŭ sânge nobilŭ, când voiu vedé că ridică „cuțitulŭ asupra ei, nu am óre dreptulŭ sĕ strigŭ, „sĕ'lŭ oprescŭ dela acea crimă?“

„Și adunarea acoperise cu aplause vii și prelungite cuvintele oratorului“.

„Oratorulŭ pronunța atuncĭ aceste cuvinte ca sĕ motiveze purtarea sa ca ministru în cursulŭ anului 1868. Dér, acéstă frumósă alegoriă se terminase cu următórele durerόse cuvinte: „Ei bine, „am mersŭ cu prudența până la lașitate, find- „că amŭ năbușitŭ în inima nóstră acelŭ țipĕtŭ!“

„Décă pe atuncĭ se califica de „lașitate“ o atitudine reservată față cu dorințele Românilorŭ de peste Carpațĭ, cum trebue sĕ calificămŭ astăḑĭ când țéra pórtă titlulŭ de regatŭ, isgonirea fraților noștri din mijloculŭ nostru numai pentru ca sĕ se facă pe placulŭ unorŭ vecinĭ nesățioșĭ?“

Din camera ungară.

In ședința dela 22 Februariu a camerei deputaților se continuă desbaterile asupra proiectului de bugetŭ pe anulŭ 1886.

Ignaz *Helfy* ḑice, că ar fi de doritŭ, ca cuvêntulŭ ministrului președinte sĕ aibă greutate și în acelŭ cabinetŭ, în care se decide sórtea popórelorŭ. Oratorulŭ amintesce marea influință ce o esercitau Bethlen și Rakoczi asupra destinului Europei. Bugetulŭ nu-lŭ voteză.

Ministrulŭ-președinte *Tisza* rĕspunde, că n'a uitatŭ influința acelorŭ doi principĭ asupra politicei esterne, dér ei n'au fostŭ bărbațĭ de statŭ ungurĭ, ci principĭ ai Ardélului, și numai așa au esercitatŭ influință.

Blasius *Orban* arată că poporațiunea a sărăcitŭ cu desĕvêrșire din causa impositelorŭ apĕsătóre, justiția e cu totulŭ negligeată, starea financiară deplorabilă. Elŭ trebue sĕ refuse a'șĭ da votulŭ unui guvernŭ, care întroduce prin contrabandă pe jesuițĭ, care ocupă oficiele cu proprietarĭ ruinațĭ și care pune corteșirea mai presusŭ de lege.

Franz *Pulszky* ḑice că Ungaria nu'șĭ póte pune cuvêntulŭ sĕu în politica esternă, în marea politică europénă noi nu ne-amŭ întrodusŭ. Suntŭ multe cestiunĭ pe tóte terenele vieții publice, care ne îngrijescŭ. Oratorulŭ critică cu multŭ sarcasmŭ justiția, politica financiară ș. a. Oratorulŭ cunósce greșelele ministrului-președinte, dér ḑice că are și o calitate bună: scie porunci, și națiunea maghiară ascultă, cu tótă nemulțămirea ei. Bugetulŭ îlŭ votéză.

Alexandru *Csanady* (S'auḑimŭ! S'auḑimŭ! Renunță la cuvêntŭ! Sgomotŭ în drépta. Ilaritate.) Vĕjeițĭ d-vóstră, on. deputațĭ tiszaiștĭ (Mare ilaritate), pentru că nu vĕ place d-vóstre când vorbescŭ că (Contraḑicerĭ în drépta. S'auḑimŭ! S'audimŭ!), fiindŭ că scițĭ, că mĕ folosescŭ de tóte ocasiunile, ca sĕ rupŭ bățulŭ asupra apostatului politicŭ (Ilaritate); sĕ rupŭ bățulŭ asupra călcătorului de legĭ, asupra trădătorului. D-vóstră scițĭ, că mĕ folosescŭ de tóte ocasiunile, ca sĕ lămurescŭ națiunea mea despre starea deplorabilă și miseră, în care acéstă patriă acéstă națiune fù împinsă prin pactulŭ dualisticŭ dela anulŭ 1867 și 1878 de cătră primulŭ ministrulŭ Coloman Tisza (Éljen-urĭ sgomotóse în drépta.) Primulŭ ministru Coloman Tisza.... (Éljen-urĭ sgomotóse în drepta. Mare ilaritate), primulŭ ministru Coloman Tisza... (Éljen-urĭ sgomotóse în drépta. Ilaritate și vuetŭ) primu ministru Coloman Tisza... (Éljen-urĭ sgomotóse, în drépta. Ilaritate. S'auḑimŭ! S'auḑimŭ!), primulŭ ministru Coloman Tisza... (Éljen-urĭ sgomotóse în drépta. Mare ilaritate), primulŭ ministru Coloman Tisza... (Éljen-urĭ sgomotóse în drépta. Mare vuetŭ în stânga și stânga estremă, președintele sună clopoțelulŭ), ḑicŭ primulŭ ministru Coloman Tisza... (Éljen-urĭ sgomotóse în drépta. Ilaritate și mare vuietŭ. Președintele sună clopoțelulŭ)... primulŭ ministru Coloman Tisza (Éljen-urĭ sgomotóse în drépta. Ilaritate viuă, strigăte: S'auḑimŭ pe președintele. Președintele îlŭ întrerupe: Apoi vĕ rogŭ sĕ nu sbierațĭ! (Ilaritate). Ḑicŭ, primulŭ ministru Colomanŭ Tisza (Éljen-urĭ viue în drépta) a căruĭ apostasiă politică, sĕ nu ḑicŭ trădare politică, (Strigăte în drépta. Președintele îĭ face din nou observațiunĭ), despre care cu dreptŭ cuvêntŭ se póte ḑice, că Görgei în Șiria (Világos) ér Coloman Tisza în dietă au trădatŭ patria. (Srigăte sgomotóse în drépta: Acésta-i totușĭ multŭ! La ordine! Președintele: Pentru acéstă espresiune, suntŭ nevoitŭ sĕ te chemŭ la ordine. Aprobărĭ vine în drépta. Strigăte în stânga estremă; Görgei fù rehabilitatŭ! Fiindŭ bugetulŭ periculosŭ pentru țéră și națiune nu-lŭ primescŭ (Aprobărĭ în stânga).

După ce a mai vorbitŭ ministrulŭ de finance, bugetulŭ s'a votatŭ

Din Macedonia.

Acei ce astăḑĭ umplu cu strigătele lorŭ întréga Europă, suntŭ Grecii. In numele dreptății și alŭ umanității ei reclamă mărirea teritorului lorŭ actualŭ; întemeiațĭ pe marele principiu alŭ naționalităților, ei cerŭ ca toțĭ de aceeașĭ viță cu ei sĕ fiă adunațĭ într'unŭ mănunchiu?

De câte orĭ, în colónele acestui ḑiarŭ, amŭ avutŭ ocasiune a vorbi despre pretensiunile Grecilorŭ, nu amŭ găsitŭ decâtŭ cuvinte binevoitóre lorŭ, atâtŭ de sacru e pentru noi principiulŭ pe care ei se întemeiază. Pentru aceea însĕ avemŭ încă și mai mare dreptŭ sĕ ceremŭ, ca și Grecii, la rêndulŭ lorŭ, sĕ respecte acelŭ principiu față cu alte naționalitățĭ asupra cărora timpurile și împrejurările au făcutŭ ca ei sĕ pótă exercita óre-care influență. Din nenorocire însĕ, se vede că Grecii nu înțelegŭ ca și noi datoriile ce li se impunŭ de posițiunea lorŭ de reclamanțĭ; Albanesii, și mai cu sémă Românii, carĭ conviețuescŭ cu ei, séu carĭ au fostŭ adușĭ de sórte în legăturĭ cu ei, ișĭ blastemă pe fiecare momentŭ ḑiua în care s'au încumetritŭ — fie în orĭ-ce modŭ — cu »puii de năpârcă« — cum îi numescŭ ei — carĭ le sugŭ sângele, carĭ îĭ îngenunche, carĭ îĭ sfărîmă.

Vomŭ reveni cu altă ocasiune asupra suferinţelorŭ ce îndură Albanesii din partea Grecilorŭ; avemŭ în acéstă privinţă o mulţime de amĕnunte din cele mai bune isvóre. Pentru aḑĭ vomŭ vorbi în scurte cuvinte numai de suferinţele Românilorŭ Macedonenĭ.

Şi nu ne vomŭ întinde multŭ pentru a face sĕ reiasă aceste suferinţe; vomŭ reproduce numai o scrisóre, pe care unŭ preotŭ românŭ din Macedonia o adreséză unuia din bărbaţii noştri politicĭ cei mai cu vaḑă şi care multŭ s'a ocupatŭ de sórtea Românilorŭ Macadonenĭ.

Étă acéstă scrisóre:

Serfige, 23 Ianuarie 1886.

Stimate D-le...! Prin acéstă umilă epistolă am onóre a vĕ anunţa suferinţele ce îndurŭ din partea archiereilorŭ grecĭ fanarioţĭ, starea scólei nóstre din Perivoli-Grebina şi persecuţiunea séu exilulŭ la care sunt supusŭ.

In cursŭ de trei anĭ de ḑile, adică dela 1880 pâna la 1883, am păţitŭ multe poprirĭ şi blăstemurĭ din partea archiereilorŭ Fanarioţĭ, pentru că nu voiam sĕ le ascultŭ nedreptele lorŭ ordine şi etnopoliticile lorŭ scopurĭ de a mĕ retrage din profesiunea mea şi de a nu citi în biserică româneşte. Ca sĕ scapŭ din ghiarĕle celorŭ ce voiau şi voescŭ sorbirea sângelui şi perderea naţionalităţii române, am alergatŭ la venerabilii preoţĭ catolicĭ dela Bitolia (Monastir), părintele Resinŭ şi Faverialŭ, dându-le o petiţiune scrisă cu propria mea mână. Prin aceea petiţiune declaraiŭ lépădarea mea de sub jugulŭ patriarchului grecŭ dela Fana, odată pentru tot-deauna recunóscerea protecţiunei spirituale a Papei dela Roma şi rĕmânerea mea de supusŭ fidelŭ alŭ M. S. Sultanulŭ. Archiereulŭ Chirilŭ din Grebena, care sĕ afla pe atuncĭ la Constantinopolŭ nu sciu pentru ce, îndată ce a aflatŭ de fugirea mea de sub protecţiunea lui, a lucratŭ pe câtŭ a pututŭ prin intrigele sale, de m'a exilatŭ la o mănăstire grecească, Zaborda numită, din eparchia sa unde am statŭ trei meşĭ (lunĭ) şi trei dile. Graţie Exc. Sale Paşei din Serfige, care s'a informatŭ de causa exilărei mele, am fost liberatŭ.

Nesăturatulŭ de nedreptate archiereu din Grebena, întorcêndu-sĕ în anulŭ trecutŭ din Constantinopolŭ, a reînceputŭ să mĕ acuse pe la onorabilele autorităţĭ locale.

In vara trecută de 4 orĭ fui depusatŭ (pogorîtŭ) în Grebena la Grebena ca unŭ făcătorŭ de rele şi am fostŭ popritŭ peste 25 ḑile, când onor. Luchemate din Grebena, informându-se de nevinovăţia mea, m'a liberatŭ. In fine la 19-lea mensului trecutŭ, când mĕ pregătiam a mĕ duce la Bitolia, sĕ petrecŭ sĕrbătorile crăciunului, fui trimisŭ aci în Serfige cu o scrisóre, de cătră caimacamulŭ din Grebena cătră Ex. Sa Paşa Halil Bei, unde sunt şi până astăḑĭ. Earăşĭ graţie Paşei că, presentându-mĕ nu mĕ arestă şi mĕ lăsă sĕ mĕ plimbŭ liberŭ prin oraşe şi a luatŭ mĕsurile cuviincióse pentru deplina mea liberare. Erĭ am fostŭ érăşĭ la Ex. Sa, l'am întrebatŭ de cestiune şi mi-a promisŭ că după câte-va ḑile — căcĭ adastă respunsŭ — voiŭ fi liberatŭ cu totulŭ.

Şcóla şi biserica română din Perivolĭ, cu tóte persecuţiunile ce a suferitŭ şi sufere din partea inamicului archiereu din Grebena, care voeşte închiderea şi desfiinţarea lorŭ, mergŭ fórte bine. La comuna Turghia (Crania) din districtulŭ Grebene s'a fundatŭ o şcólă română acum de curêndŭ şi numĕră peste 70 de elevĭ. Şi acésta a suferitŭ şi sufere nu puţine persecuţiunĭ din partea archiereului Grebenon Kyril, care a scrisŭ şi o scrisóre îndemnândŭ pe locuitorĭ sĕ nu 'şĭ schimbe simţĕmintele şi sĕ nu priméscă pe profesorulŭ românŭ. Şi aci n'a reuşitŭ susŭ ḑisulŭ arhiereu; autoritatea locală informându-se de amăgitórulŭ lui planŭ, nu numai că nu l'a ascultatŭ ca sĕ închidă scóla, ci dă şi tótă protecţiunea cuvenită.

N'am scire sĕ scriu în tóte părţile lumei ca sĕ vaḑă purtarea Fanarioţilorŭ faţă de noi Românii; vĕ rogŭ însĕ pe d-vóstră faceţĭ ca vocea nóstră sĕ găséscă ecou în ḑiarele românescĭ din ţéră...

Pr. D. Constantinescu.

Simplitatea expunerei acestui nenorocitŭ preotŭ, vorbesce mai bine decâtŭ orîce declaraţiunĭ. Grecii înţelegŭ respectulŭ naţionalităţilorŭ numai întrn câtŭ acésta le folosesce lorŭ. Aceea ce în curêndŭ vomŭ relata despre relaţiunile dintre Albanezĭ şi Grecĭ vorŭ arăta încă şi mai bine neomenósa purtare a călugărilorŭ grecĭ.

„Naţiunea.«

SCIRILE ḐILEI.

Mulţĭ oficerĭ din statulŭ majorŭ s'au adunatŭ în ḑilele acestea în casina oficerilorŭ din Pesta la joculŭ de rĕsboiu, ce se ţine în fiecare Vinerĭ. Intre óspeţĭ se afla şi contele Iuliu Andrassy, care însoţise pe comandantulŭ de corpŭ baronulŭ Edelshelm Gyulai. Ca inimicĭ erau locotenentulŭ-colonelŭ baronŭ Scottier din alŭ 69-lea regimentŭ de infanteriă şi locotenentulŭ-colonelŭ de honveḑĭ Clair. Armatele inimice operau în împrejurimea oraşului Bruck Joculŭ de rĕsboiu începuse deja din Vinerea trecută, şi nicĭ chiar acum, cu tóte că durase până la 9 óre séra, nu s'a finitŭ. Ca judecătorŭ funcţionéză colonelulŭ Sterneck din statulŭ majorŭ generalŭ.

—x—

»Egyetértés« scrie, că ‚reuniunea de cultură maghiară din Vêrşeţŭ« face progrese „grandióse‘ în privinţa maghiarisării. »Limba maghiară e generală în salónele din Vêrşeţŭ. In tótă sĕptĕmâna se ţine odată câte o prelegere publică în favorulŭ »Kulturegyletului,“ şi la aceea prelegere vinŭ sute de ascultătorĭ. Numĕrulŭ membrilorŭ cresce din di in ḑı. Semne bune pentru noi, agitaţiunile parŭ deja a se potoli. Faţă cu acéstă mişcare patriotică nu se observă nicĭ unŭ resensŭ în sinulŭ. Valachilorŭ şi Sĕrbilorŭ.“ — Mai mare neadevĕrŭ ca acesta nicĭ că se póte. E numai o reclamă, cum obicĭnuescŭ a face vêndĕtorii fără vendare şi carĭ în lipsă de cumpĕrătorĭ strigă mere : ‚Nu vĕ îmbulḑiţĭ că vĕ dau la toţĭ.‘

—x—

Camera advocaţială din *Stuhlweisenburg* s'a ocupatŭ în ḑilele trecute cu afacerea disciplinară a advocatului Vincenţiu *Holossi-Somogyi* din Vaal. Somogyi a defraudatŭ dela Ludwig Szombati spre paguba comisarului catastralŭ de preţuire suma de 526 fl. şi din causa acésta a fostŭ închisŭ două lunĭ. Afacerea ajunse apoi înaintea camerei advocaţiale, care pedepsì pe Somogyi cu perderea diplomei de advocatŭ.

—x—

După ce comisiunea de încercare constătătóre din 9 oficerĭ, a aprobatŭ cu 6 voturĭ contra 3 sistema francesă de cupole, guvernulŭ românŭ a hotărîtŭ sĕ aducă cupole de ale majorului Mongin din Saint-Chamond; 56 de cupole Mongin suntŭ întrebuinţate pentru întărirea fortificaţiunilorŭ Parisului, şi acum şi Bucurescii vorŭ fi întăriţĭ cu astfelŭ de cupole.

—x—

Ministrulŭ de interne ungurescŭ a datŭ următórea circulară cu privire la ḑiarulŭ »Americai Nemzetör« din Newyork: »Fóia unguréscă ce apare în Newyork« »Amerikai Nemzekör,« conţine în numĕrulŭ ei dela 15 Decemvre a. c. sub titula ‚Nemzeti ünnep« (Sĕrbătóre naţională) o comunicare, care a vătămatŭ adâncŭ obicĭnuita venerare a fiecărui patriotŭ pentru sfânta corónă maghiară şi pietatea cătră celŭ dintêi rege alŭ ţĕrei, cătră sfîntulŭ Ştefanŭ. Deşi fóia acésta a făcutŭ servicii însemnate prin schiţarea fidelă a sorţii supuşilorŭ maghiarĭ emigraţĭ în America, totuşĭ lăţirea astorŭ felŭ de comunicărĭ, carĭ profanéză pietatea patriotică şi carĭ suntŭ îndreptate în contra ordinei esistente nu se póte permite.

—x—

„Tageblatt« primesce din Petersburgŭ comunicarea, că Bulgarii ar fi secvestratŭ la 16 Noemvre anulŭ trecutŭ o scrisóre a secretarului dela agenţia diplomatică austro-ungară în Sofia cătră regele *Milan*, în care îlŭ provócă de a intra cu trupele imediatŭ *în Sofia*, pentru că de altmintrelea întreprinderea ar întêmpina greutăţĭ îndată ce ar sosi trupele rumeliote. »Tag-blatt« observă la acésta, că între *Petersburg şi Viena* au începutŭ din nou a se încurca iţele.

—x—

Ucigaşulŭ *Molnár Lajos* din Remetea *a fostŭ prinsŭ* de gendarmĭ în *Elisabetopole.* Victima este Elena Loyda din Sighişóra, la care ucigaşulŭ învĕţa ţĕsătoria. Motivulŭ omorului a fostŭ jăfuirea.

—x—

Pentru mărirea gării din Niederbahn-stein trebuea sĕ se cumpere o ğholdă vecină, în care se afla unŭ cireşŭ şi care negreşitŭ trebuia tăiatŭ. Proprietarulŭ cerŭ însĕ o despăgubire de 3600 de mărcĭ şi constată prin martorĭ şi acte, că cireşulŭ producea în fiecare anŭ fructe, carĭ în banĭ valorau atâtŭ, câtŭ dobênda anuală dela capitalulŭ de mai susŭ. După multe tractărĭ i s'au plătitŭ acum proprietarului ca despăgubire pentru cireşŭ suma de 2400 de mărcĭ. Scumpŭ cireşŭ!

Concentrărĭ de trupe turcescĭ.

Din *Ianina* sĕ telegrafiază ḑiarului »Polit. Korr.‘ că pela mijloculŭ acestei lunĭ s'a observatŭ timpŭ de mai multe ḑile o mare mişcare de trupe turcescĭ cătră graniţa grecéscă a Epirului. Din *Albania* s'au dirigeatŭ spre Elassona încă două batalióne de nizamĭ şi o bateriă de câmpŭ. Totŭ asemenea se sporescŭ şi trupele concentrate la graniţa epirotă a Greciei. Autorităţile militare au primitŭ cele mai severe şi urgente instrucţiunĭ, ca sĕ concentreze câtŭ se póte mai multe trupe la *Janina* şi *Prevesa*, spre a asigura aceste două posiţiunĭ contra unei surprinderĭ din partea Grecilorŭ. Autorităţile esecută strictŭ aceste instrucţiunĭ şi cete de başibuzucĭ pornescŭ în aceste direcţiunĭ. Din *Bitolia* plécă două baterii de fortăreţă şi patru batalióne de infanteriă la graniţele grecescĭ. Din *Dibra* a pornitŭ *Osman*-paşa cu unŭ putericŭ despărţĕmêntŭ de artileriă cătră Janina.

Sigilulŭ notariatului cercualŭ de Hidigŭ.

Primimŭ a doua corespondenţă despre acestŭ actŭ de şovinismŭ, căreia încă îi dămŭ locŭ:

Din marginea Şimlĕului, 10 Februariu 1886.

Suntŭ convinsŭ, că îndată ce vorŭ vedea cetitorii preţuitei „*Gazete*,“ ḑicerea citată mai susŭ, vorŭ gâci că cam ce póte sĕ fiă nĕcazulŭ şi că ce l'a îndemnatŭ pe subscrisulŭ la scrierea acestorŭ rêndurĭ. E vorba de batjocura ce se pune din partea şoviniştilorŭ pe o comună românéscă şi prin ea şi pe blândulŭ şi multŭ răbdătorulŭ poporŭ românŭ de sub vitregulŭ guvernŭ ungurescŭ.

In Şimlĕulŭ-Silvaniei, acum în alŭ 4-lea anŭ se redactéză o fóiă sĕptĕmânală-socială numită ‚*Szilágy-Somlyó*“ Ea este organulŭ reuniunei de economiă din jurulŭ Şimleului şi are de scopŭ de a face cunoscutŭ publicului comitatensŭ, celea ce se întêmplă în comitatŭ, şi prin urmare nu e unŭ organŭ politicŭ.

FOILETONŬ.

Balulŭ românŭ în Viena.

Viena, 22 Februariu 1886.

Séra de Duminecă, 21 Febr., a fostŭ pentru Românii din Viena şi pentru o parte din elita vienesă o séră de plăcută petrecere şi de dulcĭ suvenirĭ — căcĭ în astă séră amŭ avutŭ »balulŭ românŭ«. Sala cea pompósă a »reuniunei de musică‘ (Musikverein), unde se ţinù acestŭ balŭ, era deja pe la órele optŭ strălucitŭ iluminată, astfelŭ că prin ferestrile sale cele marĭ, lumina îşĭ arunca tainicile sale raḑe în mare depărtare prin întunereculŭ ce învĕlea în mantaua sa frumósa Vienă...

Insemnătatea balului românŭ în Viena nu e de lipsă sĕ-o mai arătŭ publicului românŭ, elŭ o cunósce din trecutŭ, o sêmte când vede o mână de tinerĭ românĭ, ajutată de puţinele familii române — şi filoromâne — ce se află aicĭ înălţândŭ numele de *românŭ*, la onórea ce i se cuvine. Inălţarea numelui celui bunŭ împreunată cu filantropica ajutorare a tinerilorŭ sĕracĭ şi cu asigurarea esistinţei societăţii academice „*România jună*,“ *singurulŭ centru de adevĕrată viaţă şi cultură română* la Viena,... écă sublimulŭ scopŭ alŭ acestui balŭ care se susţine deja de mulţĭ anĭ pe o tréptă în adevĕrŭ înaltă în acéstă capitală.

Péna-mĭ nu e în stare sĕ descrie nicĭ grandiósa decoraţiune a salei, nicĭ aceea a buffet-ului pentru dómnele patronese, nicĭ bogatele toalete a damelorŭ, cu atâtŭ mai puţinŭ a descrie simţĕmintele tinerimei şi a Românilorŭ din Viena, când vĕdŭ ajunsŭ la unŭ bunŭ finitŭ balulŭ din 21 Februariu. Balulŭ a fostŭ elegantŭ în tótă puterea cuvêntului. Atâtŭ notabilităţile, carĭ au datŭ onóre balului românŭ cu presenţa lorŭ, câtŭ şi decoraţiunea salei, musica au fostŭ din cele mai alese.

Pe la órele $9^1/_2$ marea sală, înverḑită cu felŭ de felŭ de plante exotice, şî decorată cu covóră şi tapete persiane şi turcescĭ — obiecte de mare valóre şi preţŭ — era plină de publicŭ. Cătră órele ḑece patronesele balului — carĭ erau presente — şi anume dómnele: Maria *Dumba*, Clarissa de *Lindheim*, baronésa de *Vaux*, baronésa de *Drasche*, baronesa *Oppolzer*, Therese *Kanitz*, după ce s'au întrunitŭ în salonulŭ anume pregătitŭ pentru dînsele, — şi care salonŭ de asemenea era decoratŭ cu covóră persiane, ţĕsute numai cu firŭ de aurŭ şi avêndŭ misteriόse inscripţiunĭ persiane, arabice séu turcescĭ — în sunetulŭ »Horei junimei române vieneze« compusă pentru acéstă ocasiune de D-lŭ Const. cav. de Buchenthal (Bucovina) şi dedicată Inălţimei Sale imperiale Arch. Rainer, percurgŭ sala până la logiele destinate pentru D-lorŭ. Indată după acésta tinerimea nerăbdătóre începù dansulŭ, pe care l'a deschisŭ preşedintele comitetului D-lŭ Dr. St. Ciurcu cu D-şóra Irina Dumba.

La $10^1/_2$ protectorulŭ balului, Inălţimea Sa imperială, archiducele *Rainer*, însoţitŭ de principii *Filipŭ* şi *Ferdinand de Coburg* — membrii ai Inaltei familii imperiale — sosiră în sunetulŭ »Imnului poporalŭ« şi luândŭ locŭ în logea anume pregătită pentru Inălţimile Lorŭ, ne onorară cu Inalta Lorŭ presenţă timpŭ de o oră şi jumĕtate. Archiducele Rainer purta uniforma de colonelŭ. Inălţimea Sa, după ce conversà mai multŭ timpŭ cu dómnele patronese, onorà cu vorba pe mai multe notabilităţĭ şi pe câţĭva membrii din comitetŭ. Mai multŭ timpŭ se întreţinù In. Sa cu d-lŭ prof. N. Teclu, ilustrulŭ nostru chimicŭ şi membru alŭ Academiei române, convorbindŭ între multe altele despre eleganta decoraţiune, succesulŭ materialŭ alŭ balului ş. a. D-lŭ Ed. Kanitz, mare bancherŭ, care în calitatea sa de membru de onóre alŭ balului încă era de faţă, esprimà — fiindŭ trasŭ în vorbă de In. Sa — temerĭ faţă cu spesele marĭ, ce se facŭ cu arangearea acestui balŭ. D-lŭ N. Teclu replicà, că décă spesele s'ar micşora magnetulŭ ar perde din puterea lui atrăgĕtóre. La carĭ cuvinte Inălţimea Sa adause, că »într'adevĕrŭ décă magnetulŭ şĭ-ar însuşi puterea contrariă, în locŭ sĕ atragă... ar respinge şi în acestŭ casŭ efectulŭ magnetului n'ar fi celŭ doritŭ.«

Intre multele notabilităţĭ ce luară parte la balulŭ românŭ voiu însemna aicĭ pe Escel. Sale domnii ministri austriacĭ: *Ziemialkowski*, *Pino* şi *Dunajewski*; apoi am-

Totuşĭ avêndŭ acéstă fóiă de redactorŭ pe Nagy Lászlo, preotulŭ reformatŭ din Şimleu, pe acestŭ prietinŭ de cruce alŭ lui Bartha M. şi Ellenzék-iştilorŭ din Cluşiu care arŭ înghiţi — décă arŭ putea — într'o lingură de apă pe totŭ némulŭ valachŭ. Acestŭ mare eroŭ unguréscŭ nu póte sĕ nu dea câte o lovitură peste nasulŭ Românilorŭ — şi cu deosebire notarilorŭ, căcĭ ei o susţinŭ — în fóia sa, care de altmintrelea nu ajunge o drâmbă.

O astfelŭ de lovitură a datŭ acestŭ »Sz. Somlyó" notarului din Hidigŭ Samuilŭ *Bágy*, séu pe românesce: *Bădescu*, pentru „impertinenţa« că pe sigilulŭ oficiosŭ notarialŭ alŭ comunei Hidigŭ a cutezatŭ a imprima inscripţiunea de lipsă şi în limba română. — Eu nu voiu sĕ apĕrŭ pe notarulŭ Bágy, care şi de altcum e unŭ *slabŭ Românŭ şi unŭ bunŭ Ungurŭ*, ci mĕ voiu mărgini a arĕta numai impertinenţa şi stilulŭ în care scrie foiţa »Sz.-S." despre unŭ *sigilŭ oficiosŭ*, care are şi inscripţiunea românéscă, lăsândŭ ca d-lŭ Bagy, acuma baremŭ sĕ înveţe a cunósce pe Ungurĭ, décă până acuma nu i-a cunoscutŭ.

In Nr. 7 dela 18 Faurŭ a. c. scrie „Sz. S.« astfelŭ:

„*Sigilulŭ notariatului cercualŭ de Hidigu. A hidvégi körjegyzőség pecsétje* Acéstă inscripţiune duplă se află pe sigilulŭ oficialŭ alŭ notarului din Hidigŭ şi încă deasupra inscripţiunea românéscă, ér de desuptŭ cea unguréscă. Esprimându-ne mirarea, că superiorilorŭ notarului respectivŭ nu le vine în minte, sĕ-i dea preste nasŭ impertinentului fĕrtatŭ Românŭ, întrebămŭ totodată cu aceeaşĭ mirare, că óre ce cugetă notarulŭ acela, este elŭ în Valahia orĭ unde este? Intrebămŭ, décă pe sigilulŭ oficialŭ fiă-cine are dreptulŭ sĕ imprimeze după placŭ totŭ felulŭ de bazaconii? Óre nu este ordinaţiune care sĕ reguleze şi sĕ prescrie cum sĕ se facă inscripţiunea? Décă nu este, atuncĭ poftéscă d-lŭ vice-spanŭ a'i lega de nasŭ d-lui notarŭ sigilulŭ învĕţându-lŭ, că o diregĕtoriu maghiarŭ, (!!!) că róde pită unguréscă şi, décă elŭ totuşĭ se crede a fi în mijloculŭ ţĕrei românescĭ, imprimeze-şĭ pe sigilulŭ sĕu propriu, ce îi place; dér sĕ nu dea sêmţĕmintelorŭ sale o espresiune ce o poţĭ prinde cu mâna. Pre vicespanŭ îlŭ rugămŭ, sĕ frece talpa opincei d-lui notarŭ.«

Aşa sună acésta în traducere românéscă; dér nu potŭ reda espresiunile aşa durŭ cum suntŭ ele scrise în limba maghiară,

Étă cum suntŭ tratate naţionalităţile din acestŭ statŭ poliglotŭ străinii sĕ potŭ convinge — Dumneḑeu scie a câta óră — despre acéstă vitregă tractare. Étă ce imputare mare se face unui notarŭ cercualŭ a două sate curatŭ românescĭ, în carĭ în ambele numai *unŭ singurŭ Ungurŭ* se află, pentru că a cutezatŭ a imprima pre sigilulŭ oficiosŭ pre lângă inscripţiunea unguréscă şi pe cea — românéscă.

Dér nu-i pentru ce sĕ facemŭ vorbă, căcĭ precum sĕ vede aceştĭ ómenĭ finĭ la creerĭ, carĭ nimicŭ nu respectéză ce e nemaghiarŭ şi în primulŭ locŭ ce e românescŭ, uită de articlii carĭ prescriu şi vorbescŭ despre legea comunală XLIV: 1868 §. 20, XVIII: 1871 şi V. 1876 carĭ ḑicŭ că: *limba oficială a comunei în genere o statoresce representanţa comunală*;" adecă, décă comuna este română, cum e şi acésta, limba protocolară e *cea română*, şi în furia lorŭ de a face şi din petri Ungurĭ pretindŭ ca unŭ sigilŭ oficiosŭ alŭ unei comune *curatŭ românescĭ* sĕ fiă provĕḑutŭ numai cu inscripţiunea unguréscă, din simplulŭ motivŭ că lorŭ aşa le place.

Precum sĕ vede şoviniştii au uitatŭ ḑicala unguréscă, care ḑice că: „*sokat akarna a szarka, de nem birja a farka.*" (Multe ar vrea coţofană, décă i-ar birui códa.) Li-se potrivesce acéstă ḑicală, căcĭ décă le-ar sta în putere, ar potopi pre sêrmanulŭ Românŭ, de óre ce consciinţa îi értă, precum sĕ vede!...

Dar îi asigurămŭ, că nu va fi aşa căcĭ îndeşertŭ vorŭ cerca a pune chiar sub piciorŭ pe Românŭ, căcĭ acela astăḑĭ e unŭ poporŭ recunoscutŭ de întréga lume civilisată, unŭ poporŭ precugetătorŭ şi prin urmare nicĭ cand nu se va lăsa, a fi frământatŭ în tină de nimenea.

Atâta pentru acuma! *Sentinela.*

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

BUCURESCĬ, 26 Februarie. — Madjid paşa a presentatŭ în numele Pórtei unŭ proectŭ după care cunoscuta propunere a Sêrbiei în privinţa tractatului de pace se fiă modificată astfelŭ, ca înainte de subsemnarea tractatului sĕ se restabiléscă relaţiunile amicale între Bulgaria şi Sêrbia. Mijatovicĭ a cerutŭ înstrucţiunĭ dela Garaşanin.

PARIS, 26 Februarie. — Abia s'a deschisŭ şedinţa camerei de erĭ, când deodată unŭ individŭ din auditoriu a sloboḑitŭ două puşcăturĭ de revolverŭ în aerŭ, aruncândŭ totodată o fóiă de hârtiă în sală, ce conţinea o scrisóre adresată lui Clemenceau. Individulŭ cu numele Tionnier, este consideratŭ de publicŭ ca nebunŭ.

MADRIDŬ, 26 Februarie. — Curtea de cassaţie a aprobatŭ sentinţa în contra ducelui de Sevilla, prin care acesta este condamnatŭ la o închisóre de 8 anĭ şi la perderea rangului în armată. —

Dare de sémă şi mulţămită publică.

(Urmare şi fine.)

Teiuşŭ, Februariu 1886.

Totŭ cu ocasiunea balului au mai incursŭ din locŭ următórele contribuirĭ: Zahariu Lucaciu proprietarŭ 1 fl., Iacob Boca proprietarŭ 50 cr., Tinca Horváth 50 cr., Szabaszlai Gábor 50 cr., Amalia Toth învĕţătóre de statŭ 50 cr., Alesandru Horváth 50 cr., Horváth Dénes juratŭ 50 cr., Berenyi Károly 1 fl., Andreiu Oloieriu respitientŭ 1 fl., Amalia Izvolski 1 fl. Vasiliu Otielu faurŭ 1 fl., Ioanŭ Opatianu 1 fl., Müller Mihály sergentŭ la gendarmeriă 50 cr., Kis István croitorŭ 1 fl., Valter Ferencz 50 cr., Ioanŭ Bescheri propr. 1 fl., Horvath Géjza 50 cr,, Simionŭ Berzanŭ 50 cr., Iónŭ Puscaşu 50 cr., Paulŭ Popa propr. 1 fl., Valter Karoly restauratorŭ 2 fl., Volf Gerö 1 fl., Gavrilŭ Raţiu 50 cr., Francz Bacher 50 cr., Lövi Salmen 1 fl., Iacobŭ Munteanu propr., 1 fl., Molnar Iosef not. comunalŭ 1 fl., Szabaszlai Samu 50 cr., Alempiu Barbu morariu 1 fl., Mihael Klein propr. 5 fl., Nagy Lajos propr, 1 fl., Gidali Moricz 1 fl., Gregoriu Fostocŭ propr. 1 fl., Antoniu Gergelfi negustorŭ 1 fl., Vasiliu Raţiu propriet. 1 fl., Páll László negustoriu 1 fl., Ujvári Daniel turtarŭ 1 fl., Valter Ianos 50 cr., Leopold Fried negust 1 fl. 20 cr., Alesandru Comes 1 fl., Augustinŭ Fischer 50 cr., Simionŭ Milea morariu 1 fl., Petru Popŭ propr. 1 fl., Triperman Iosef 1 fl., Löve Samuel 1 fl., Stefanŭ Popŭ 1. Gavrila 1 fl. — Cu totulŭ 104 fl. 50 cr., din carĭ substrăgêndŭ spesele în sumă de 42 fl. 90 cr, rĕmâne venitŭ curatŭ 61 fl. 60 cr., v. a., carĭ banĭ s'au şi predatŭ casarului scólei de fete.

Acesta, ca şi tóte balurile întreprinse până aci de Românii Teuşianĭ, a decursŭ cu multă armoniă şi însufleţire. Era desfătătorŭ a privi cum frumósele Româncuţe în plăcutulŭ lorŭ costumŭ jucau »Ardeléna", Romana", »Quadrilŭ« şi altele cu o desteritate împreunată cu unŭ felŭ de eleganţă, ce storcea admiraţiunea streinilorŭ şi lauda publicului. Ca unŭ visŭ de fericire trecŭ preste noi acéstă nópte, în urma căreia ni-amŭ depărtatŭ încântaţĭ fiindŭ în inima nóstră de conscitnţa de a fi făcutŭ unŭ bunŭ serviţiu scólei şi prin ea causei nóstre românescĭ.

Incă odată esprimămŭ déră cordiala nóstră mulţămită tuturorŭ contribuabililorŭ şi participanţilorŭ, cărora le poftimŭ, ca Atotputerniculŭ sĕ le întăréscă zelulŭ, spre a puté în totdéuna ajutora cause ca acésta, atâtŭ de măréţă şi salutară scumpei nóstre naţiunĭ române.

Primiţĭ ş. a.

Stefanŭ Crişanŭ, presidentŭ. *Efremŭ Raţiu*, v. preşedinte. *Stefanŭ Bretoiu*, notarŭ actualŭ. *Gregoriu Popŭ*, actuariu II-lea şi cantorŭ gr. cath. *Stefanŭ Belanu*, casariu.

DIVERSE.

O sócră îngrozitóre. — Se anunţă din Moulius (Alliers, Franţa) următórele: In ḑilele trecute, nóptea pe la 10 óre, satulŭ Baligny a fostŭ deşteptatŭ din somnŭ printr'unŭ strigătŭ înfiorătorŭ. Omenii, carĭ alergaseră la ferestrii şi la uşĭ, vĕḑură pe unŭ omŭ, care ardea în flăcărĭ, alergândŭ pe uliţa principală. Era Jean Bonneau, despre care se scia că de vr'o câteva ḑile păzea cu îngrijire pe tênĕra sa soţiă bolnavă. Foculŭ se putu stinge dér medicii declarară, că numai e chipŭ de scăpare şi Bonneau murì după câteva óre. Mai înainte de a muri, împărtăşì elŭ, că stândŭ la patulŭ soţiei sale, îlŭ furase somnulŭ, şi sócră-sa vĕrsândŭ peste elŭ gazŭ i-a datŭ focŭ. Sócra însĕ afirmă, că elŭ însuşĭ ar fi rĕsturnatŭ lampa peste elŭ. Ea a fostŭ arestată şi s'a începutŭ cercetarea. Atâta este sigurŭ, că sócra trăia cu fiica ei şi cu ginere sĕu totŭ în cértă şi adeseorĭ pe elŭ l'ar fi şi ameninţatŭ.

***

Descoperire antică. — In sĕptĕmâna trecută în Atena s'au aflatŭ la desgropările ce se făcéu în Acropole, nu departe de Erechteum, trei statue femenine. Acestea represintă, după cum se crede, pe Aglauros, Herse şi Pandrosos, fiicele lui Cecrop, ale miticului rege alŭ şerpilorŭ din Atena. Statuele suntŭ lucrate în stilŭ archaicŭ, şi se crede, că acestea au fostŭ îngropate în Acropole atuncĭ, când Atenienii l'a sfatulŭ oracululul din Delfi au părăsitŭ, în rĕsboiulŭ alŭ doilea persicŭ, oraşulŭ lorŭ şi s'au retrasŭ pe corăbii în sînulŭ dela Salamina.

***

Omorîrea unui episcopŭ misionarŭ. — O depeşă din *Zanzibar* anunţă societăţii englese de misionarĭ din Londra, că episcopulŭ Hannington şi cu cei 50 soţĭ ai sĕi au fostŭ esecutaţĭ în 12 Februariu. Esecutarea s'a făcutŭ la porunca regelui din Ugandia. Episcopulŭ Hannington se afla în Usoga, o localitate în ostŭ de Victoria-Nil şi depărtată de Uganda cam cale de 4 ḑile. La ordinulŭ emisarilorŭ regelui din Uganda, a fostŭ arestatŭ dimpreună cu cei 50 de însoţitorĭ ai lui. După optŭ ḑile venì porunca, ca cei prinşĭ sĕ fiă esecutaţĭ. Episcopulŭ şi însoţitorii lui au fostŭ conduşĭ la loculŭ de perḑare, şi pe drumŭ le succese la 2 din ei sĕ scape şi sĕ ajungă în Zanzibar, unde aduseră vestea despre omorîrea episcopului. Episcopulŭ Hannington voia sĕ mérgă la Uganda, pentru ca sĕ vină în ajutorulŭ celorŭ 3 misionarĭ englesĭ închişĭ, carĭ pe timpulŭ fostului rege Mtesa obţinuseră mare succesŭ în Uganda. Causa principală la omorîrea episcopului, după cum se scrie din Londra, ar fi următórea: In partea sudică a regatului Uganda, care e mocirlósă, a isbucnitŭ unŭ felŭ de epidemiă de vĕrsatŭ, care grassa între locuitorĭ înfricoşatŭ, fără ca sĕ i sĕ fi putută pune stavilă. Adeseorĭ bolnavii în delirŭ de frigurĭ se învêrtiau ca nebunii şi se aruncau în apă. Este o privelisce înfricoşată, de a vedé pe Negrii paţienţĭ umpluţĭ cu pete roşii şi în durerea lorŭ rupându-şĭ cu unghiile pelea de pe trupŭ. Regele chemà pe episcopulŭ la sine şi-lŭ rugà de unŭ ajutorŭ încontra înfricoşatei bóle, care era până acum necunoscută în ţéra sa şi care póte, după cum credea însuşĭ Hannington, a fostŭ adusă de ómenii, carĭ-lŭ însoţéu şi carĭ muriseră în regatŭ de vĕrsatŭ. Hannington trimese medicĭ, dér deórece dragomanii (tâlmăcitorii) nu voiau sĕ-i însoţéscă, se întórseră medicii, fără a fi ajunsŭ în localităţile unde grassa epidemia In urma acésta a fostŭ dată porunca, ca episcopulŭ şi însoţitorii lui sĕ fiă omorîţĭ, ca bănuiţĭ fiindŭ de urzitorii bólei.

---

basadorulŭ austriacŭ la Belgradŭ, de contele *Khevenhüller*; membrulŭ casei de susŭ d-lŭ *Nic. Dumba;* deputaţii: S. Sa archimandritulŭ *Ciupercoviciu*, Dr. *Zotta*, *Tomasciuc*, *Lupulŭ*, *Baronulŭ Stîrcea*. Profesorii *Nic. Teclu* şi *B. Grigoroviţa*. Baronulŭ *Drasche* şi *Pureélov*, *Oppólzer*, *Vaux*, Reverenţia Sa părintele *Sava Popoviciu*, d. *B. G. Popoviciu*, o mulţime de generalĭ şi oficerĭ înalţĭ, apoi oficerĭ dela regimente române-austriace şi din România etc. etc.

Animarea a fostŭ mare la balulŭ românŭ. S'a danţatŭ multŭ, căcĭ atâtŭ dame câtŭ şi cavalerĭ erau din abundanţă. Cu deosebire frumosŭ a fostŭ cuadrilulŭ-cottilonŭ, danţatŭ cu multă eleganţă*) împărţindu-se între dame o „corabiă întrégă« de buchete fórte frumóse.

D-lŭ Th. cav. de *Flondor*, componistulŭ şi fundatorulŭ corului vocalŭ alŭ tinerimei române de aicĭ, ne surprinse cu-o novitate, dedicată dómnelorŭ patronese, intitulată: »Saluts des montagnes,« unŭ valsŭ fórte frumosŭ, compusŭ din adevĕrate melodii din munţĭ. D-lŭ Eduard *Strauss*, care cu orchestra sa rădicà splendórea balului, dedicà comitetului o polcă française nóua, numita »Lyra.«

Către 12 óre Inalţimele Lor se departară.... După pausă dansulŭ începù cu nóue poturĭ şi durà până în ḑorile ḑilei.

In genere s'a simţitŭ şi în anulŭ acesta unŭ progres fórte mare atâtŭ în arangiare, decoraţiune, câtŭ şi în organisarea esemplară a comitetului. Presedintele comitetului balului, D-lŭ Dr. St. Ciurcu are merite deosebite şi nedisputabile pentru conducerea esemplară a tuturorŭ afacerilorŭ balului.

Nu mai puţinŭ simţimŭ cu cea mai mare bucuriă interesulŭ cu care iau parte fraţii noştri bucovinenĭ şi în specialŭ aristocraţia bucovineană, la arangiarea balului. Ne simţimŭ toţĭ Românii de bine mândrii, când ne 'ntâlnimŭ aicĭ în vêrtejulŭ strĕinătăţii, o mână de tinerĭ din tóte unghiurile Românimei.

D-lŭ Nic. *Dumba* nu 'şĭ cruţă nicĭ o ostenélă de a ne bine-presenta înaintea lumei înalte de aicĭ, cum şi d-lŭ Alex. Baronŭ de *Vassilco*, preşedintele de onóre alŭ comitetului balului românŭ.

Fiindŭ chiarŭ în acestŭ timpŭ aicĭ principele Muntenegrului *Nicolae*, comitetulŭ l'a invitatŭ la balŭ. Inălţimea Sa promise a'lŭ cerceta, fiindŭ însĕ împedecatŭ nu putù veni. Totŭ asemenea fù împedecatŭ spre cea mai mare a nóstră părere de rĕu şi principele de corónă Inălţimea Sa *Rudolfŭ*, din causa bólei, ce'lŭ reţine de câteva ḑile în casă.

Venitulŭ balului promite a fi îmbucurătorŭ. Ordinele de dansŭ pentru dame au fostŭ fórte frumosŭ lucrate, representândŭ unŭ medaillon, lucrulŭ din filigramŭ de aurŭ cu imitaţiunĭ de turchise ce conţiné unŭ trifoiu n patru fo. Sĕ nu însemneze óre acésta norocŭ?

Mercur.

*) Figurile s'au sfêrşitŭ în »Stéua Românieĭ«.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 25 Februariu st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	104 25
Rentă de hârtiă 5%	95.60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	153.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114.50
Bonurĭ rurale ungare	104 75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.75
Bonurĭ rurale transilvane	104 75
Bonurĭ croato-slavone	104.75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.25
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119 50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124.50
Renta de hărtiă austriacă	86.55
Renta de arg. austr.	86.80
Renta de aurŭ austr.	114 10
Losurile din 1860	140 10
Acţiunile băncel austro-ungare	860 —
Act. băncel de creditŭ ung.	304.50
Act. băncel de creditŭ austr.	297.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.95
Napoleon-d'orĭ	100.02
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 80
Londra 10 Livres sterlinge	126.15

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 8 Fevruarie, st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	89 1/2	91 1/2
Renta rom. amort. (5%)	94 3/4	95 1/2
» convert. (6%)	87—	87 1/2
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	30—	32—
Credit fonc. rural (7%)	102 1/2	102 1/4
» „ „ (5%)	85 1/4	86—
» » urban (7%)	97 4/2	98 1/2
» » » (6%)	91—	97—
» » » (5%)	81—	83 3/4
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	16 1/4	16—
Bancnote austriace contra aurŭ	201.—	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 26 Februariu st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.58	Vênd.	8.62
Argint românesc	»	8.50	»	8.55
Napoleon-d'orĭ	»	9.97	»	10.02
Lire turcescĭ	»	11.22	»	11.32
Imperialĭ	»	10.20	»	10.30
Galbenĭ	»	5.90	»	5.95
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	123.—	»	124.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

De óre ce multe din adresele, ce domnii abonaţĭ le insémnă pe cuponulŭ mandatelorŭ postale, séu că nu suntŭ destulŭ de esacte, séu că nu se potŭ bine descifra, rugămŭ pe acei D-nĭ prenumeranţĭ, a cărorŭ adresă nu ar corespunde, ca sĕ binevoiască a ne face câtŭ mai curêndŭ cunoscută îndreptarea dorită şi a scrie adresa câtŭ sĕ póte mai lămuritŭ. *ADMINISTRAŢIUNEA „GAZ. TRANS.“*

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	7.45	—
Predealŭ	—	—	12.50	—
	—	—	1.09	—
Timişŭ	—	—	1.40	—
Braşovŭ	—	—	2.27	—
	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Haşfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighişóra	10.29	—	8.01	—
	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa micĕ	12.12	—	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	—	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	—	7.43	—
Aiudŭ	2.55	—	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	—	9.12	—
Ghirisŭ	4.09	—	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Clusiu	5.56	—	12.59	—
	6.08	—	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	—	—	11.04
Ciucia	8.28	—	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	—	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare	10.37	—	—	4.05
	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	12.59	—
Szolnok	2.58	—	4.45	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena	6.35	—	10.50	—
	3.00	—	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	—
Budapesta	6.47	—	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	—	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	—	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	—	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	—	10.28	2.34	—
Rév	—	—	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	—	1.31	4.26	—
Huiedin	—	—	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Cluşiu	—	—	5.05	6.43	—
	12.05	—	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	—	—	8.51	—
Cucerdea	3.12	—	—	9.31	—
	3.32	—	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	—	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	—	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6.03	—	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa micĕ	7.00	—	—	12.36	—
Mediaşŭ	[illegible]	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	—	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Braşovŭ	—	—	—	7.14	1.09
	—	—	—	—	1.50
Timişŭ	—	—	—	—	2.48
Predealŭ	—	—	—	—	3.23
	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	—	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	[illegible].12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	12.00	4 53
	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.10
Szolnok	11.02	3.44	11.40
	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3.37	7.53	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2.18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7.05	12.27	3.00
Haţegŭ	7.53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7.40	2 54	7.24
Aradŭ	7 50	3.10	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9.33	5 28
Baniţa	7.27	10.14	6.08
Crivadia	8.06	10.54	6.4[illegible]
Pui	8.50	11.37	7.35
Haţegŭ	9.31	12.17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8.44
Simeria	10 53	1.35	9.15

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ.